

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Фахове мовлення у медіапросторі»

Компонента освітньої програми *вибіркова* (120 год, 4 кредити ECTS)

Освітньо-професійна програма	Журналістика та кросмедійність
Спеціальність	061 Журналістика
Галузь знань	06 Журналістика
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Жук Олеся Олександрівна , асистент
Контактний тел.	+38 (0372) 58-47-02
E-mail:	O.zhuk@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	
Консультації	Вівторок з 13.00 до 14.20

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс спрямований на підготовку випускників до професійної діяльності в умовах глобальних криз та трансформації мовних норм. Програма зосереджена на опануванні нової редакції «Українського правопису» та специфіці медіакомунікації в умовах пандемії COVID-19. Студенти вивчають етику віддаленої роботи (Zoom-етикет), методи боротьби з «інфодемією» (фейками про здоров'я) та розвивають навички емпатійного мовлення при висвітленні доль людей у кризових обставинах. Особлива увага приділяється культурі професійної поведінки журналіста в соціальних мережах згідно з новими рекомендаціями Комісії з журналістської етики.

Мета дисципліни полягає у формуванні фахової мовленнєвої компетенції журналіста, зданого оперативно впроваджувати нові мовні норми в редакційну практику, здійснювати етичну комунікацію в цифровому середовищі та професійно висвітлювати соціально чутливі теми.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. «МОВНА НОРМА ТА ЦИФРОВІЗАЦІЯ ФАХОВОГО СПІЛКУВАННЯ».	
Тема 1	Правописна реформа 2019 року в медіатексті.
Тема 2	Фемінітиви як норма фахового мовлення: особливості вживання назв професій у жіночому роді згідно з новим правописом.
Тема 3	Культура мовлення в цифрових платформах: правила написання назв сайтів, соцмереж («фейсбук», «інстаграм») та месенджерів.
Тема 4	Етикет віддаленої комунікації: культура поведінки у Zoom-конференціях, керування «відеовтомою» та мовленнєві особливості онлайн-нарад.

Тема 5	Цифрова репутація журналіста: розмежування професійних та особистих сторінок у соцмережах згідно з рекомендаціями КЖЕ 2020 року.
Тема 6	Мовленнєві стандарти державної мови: імплементація норм Закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної» в ефірну практику.
Тема 7	Культура професійного листування: лаконічність, чіткість та етика офіційних повідомлень у месенджерах (Telegram, Viber).
МОДУЛЬ 2. МОВЛЕННЄВІ СТРАТЕГІЇ У КРИЗОВОМУ ТА КОНФЛІКТНОМУ МЕДІАПРОСТОРИ	
Тема 8	Журналістське мовлення в умовах COVID-19: етика висвітлення історій; виявлення емпатії без сенсаційності.
Тема 9	Боротьба з «інфодемією»: лінгвістичні маркери дезінформації про вірус, верифікація офіційних заяв та спростування медичних фейків.
Тема 10	Термінологічна безбар'єрність: уникнення стигматизації людей з інвалідністю та інших вразливих груп у контексті карантинних обмежень.
Тема 11	Конфліктно-чутливе мовлення: культура висвітлення подій в зоні ООС та повага до прав людини.
Тема 12	Психологічна саморегуляція медійника: вербалізація стресу та методи збереження внутрішнього спокою під час роботи в умовах локдауну.
Тема 13	Невербальна культура в кадрі: специфіка жестів та міміки під час дистанційних інтерв'ю та прямих включень через Skype/Zoom.
Тема 14	Інклюзивне мовлення в медіа: представлення інтересів соціально вразливих груп (біженців, бездомних, літніх людей).

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів у процесі вивчення навчальної дисципліни – контрольні роботи; тести; презентації, підготовки розробки теми, відбір інформації, створення студентського медіа для локальної громади, написання матеріалів.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: лекції та семінарські заняття.

Підсумковий контроль – залік.

Підсумкова оцінка як показник результатів вивчення навчальної дисципліни складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – 60 балів та підсумкового модуль-контролю (залік) – 40 балів за 100-бальною університетською шкалою.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets-koho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Національна спілка журналістів України (НСЖУ): <https://nsju.org/yuridichna-konsultacziya/>
2. Інститут медіа-права: <https://cedem.org.ua/news/mli-cedem/>
3. Комісія з журналістської етики: <https://cje.org.ua/>
4. Детектор медіа: <https://detector.media/>
5. Медіа лаб: <https://medialab.online/>
6. Суспільне мовлення: <https://suspilne.media/>
7. Детектор медіа: <https://detector.media/>
8. Інститут масової інформації: <https://imi.org.ua/>

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Фахове мовлення у медіапросторі» висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни